

БЮЛЕТЕНЬ

Інституту Розвитку Аграрних Ринків

Випуск №37 (26)
(17 грудня 2010)

- 1. ЗАКОНОДАВСТВО: НОВІ НАДХОДЖЕННЯ стор. 2*
- 2. ПРОЕКТИ АКТИВ ЗАКОНОДАВСТВА стор. 4*
- 3. ПОДІЇ, ФАКТИ стор.5*
- 4. ПОДІЇ IPAR стор. 11*
- 5. КОМЕНТАР ЕКСПЕРТА стор. 12*

Бюлетень IPAR розсилається раз на тиждень електронною поштою. Якщо ви бажаєте підписатися для отримання Бюлетеню – надсилайте вашу контактну інформацію. Чекаємо на ваші відгуки.

Контакти:

вул. Михайлівська 24 б, офіс 81, 83 , м. Київ, Україна 01001
Тел. : +38 044 4907078, Факс: +38 044 2788414, E-mail: AKhvalinska@amdi.org.ua
www.amdi.org.ua

Директор IPAR, академік УАН - В.Є. Андрієвський

Випуск підготувала
Анна Хвалінська, фахівець з питань зв'язків з громадськістю IPAR

1. ЗАКОНОДАВСТВО:НОВІ НАДХОДЖЕННЯ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ПОСТАНОВА

від 15 грудня 2010 р. № 1135

Питання використання коштів Стабілізаційного фонду для надання підтримки фермерським господарствам

Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Внести до підпункту 4 пункту 3 Порядку використання у 2010 році коштів Стабілізаційного фонду для здешевлення кредитів, фінансування інвестиційних проектів, загальнодержавних та державних цільових програм в агропромисловому комплексі, вирішення питань матеріально-технічного забезпечення бюджетних установ агропромислового комплексу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 червня 2010 р. № 496 (Офіційний вісник України, 2010 р., № 48, ст. 1570, № 57, ст. 1966, № 75, ст. 2667, № 80, ст. 2820, № 85, ст. 2992), такі зміни:

в абзаці третьому цифри “63501,2” замінити цифрами “62727,4”;
доповнити підпункт абзацом такого змісту:

“надання фінансової підтримки фермерським господарствам — 773,8 тис. гривень;”.

2. Виділити Міністерству аграрної політики за рахунок коштів Стабілізаційного фонду за напрямом, передбаченим пунктом 1 частини першої статті 74 Закону України “Про Державний бюджет України на 2010 рік”, на безповоротній основі 773,8 тис. гривень для погашення кредиторської заборгованості, що виникла у 2009 році, з надання фінансової підтримки фермерським господарствам.

Зазначені кошти використовуються згідно з Порядком використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання підтримки фермерським господарствам, що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 р. № 1102 (Офіційний вісник України, 2004 р., № 34, ст. 2269; 2006 р., № 8, ст. 441; 2009 р., № 69, ст. 2381).

Міністерству фінансів внести відповідні зміни до розпису державного бюджету.

Визначити джерелом покриття зазначених витрат надходження від цільового розміщення державних цінних паперів.

www.kmu.gov.ua

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від 15 грудня 2010 р. № 2225-р

Про звільнення Гончарука В. Я. з посади заступника голови Державної служби з охорони прав на сорти рослин

Звільнити Гончарука Володимира Яковича з посади заступника голови Державної служби з охорони прав на сорти рослин згідно з його заявою та виходом на пенсію.

www.kmu.gov.ua

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 15 грудня 2010 р. № 2224-р
Про звільнення Сороки В. І.
з посади першого заступника голови Державної служби
з охорони прав на сорти рослин

Звільнити Сороку Василя Івановича з посади першого заступника голови Державної служби з охорони прав на сорти рослин згідно з його заявою та виходом на пенсію.

www.kmu.gov.ua

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
НАКАЗ
від 16 грудня 2010 р. № 827
Про внесення змін до наказу Мінагрополітики від 28 грудня 2005 року № 759

Відповідно до статті 12 Закону України "Про молоко та молочні продукти", спільного наказу Мінагрополітики, МОЗ, Держспоживстандарту від 21.01.2005 № 24/28/18 "Про затвердження Порядку ведення реєстру атестованих виробників молока, молочної сировини і молочних продуктів" (zareєстровано в Мін'юсті 26.01.2005 за № 100/10380), на підставі подання за результатами проведення атестації виробництва молока, молочної сировини і молочних продуктів атестаційних комісій відповідних територіальних органів виконавчої влади з питань аграрної політики та з метою інформування про суб'єктів господарювання, які здійснюють виробництво молока, молочної сировини і молочних продуктів,

НАКАЗУЮ:

1. Внести до наказу Мінагрополітики від 28 грудня 2005 року № 759 "Про внесення до Реєстру атестованих виробників молока, молочної сировини і молочних продуктів суб'єктів господарювання" такі зміни:

1.1. Виключити з Реєстру атестованих виробників молока, молочної сировини і молочних продуктів (далі – Реєстр) суб'єктів господарювання, які здійснюють виробництво молока, молочної сировини і молочних продуктів, згідно з додатком 1.

1.2. Внести до Реєстру суб'єктів господарювання, які здійснюють виробництво молока, молочної сировини і молочних продуктів, згідно з додатком 2.

2. Департаменту ринків тваринництва з Головною державною племінною інспекцією (Єдаков Я.Ю.) в десятиденний строк повідомити суб'єктів господарювання про факт їх виключення з Реєстру та забезпечити розміщення даних Реєстру на офіційному веб-сайті Мінагрополітики.

3. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника Міністра Бикова С.В.

www.minagro.gov.ua

2. ПРОЕКТИ АКТІВ ЗАКОНОДАВСТВА

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ

14.12.2010

Повідомлення про оприлюднення проекту наказу Мінагрополітики “Про затвердження змін до Вимог до технічного стану тракторів, самохідних шасі, самохідних сільськогосподарських, дорожньо-будівельних і меліоративних машин, сільськогосподарської техніки, інших механізмів”

З метою отримання зауважень та пропозицій до проекту наказу Мінагрополітики “Про затвердження змін до Вимог до технічного стану тракторів, самохідних шасі, самохідних сільськогосподарських, дорожньо-будівельних і меліоративних машин, сільськогосподарської техніки, інших механізмів” Міністерство аграрної політики України оголошує про його публікацію.

Зазначений проект розроблено Міністерством аграрної політики України на виконання Закону України “Про дорожній рух”.

Зазначений проект наказу підготовлено з метою забезпечення належного проведення перевірки технічного стану тракторів, самохідних шасі, самохідних сільськогосподарських, дорожньо-будівельних і меліоративних машин, сільськогосподарської техніки, інших механізмів.

Проект наказу Мінагрополітики “Про затвердження змін до Вимог до технічного стану тракторів, самохідних шасі, самохідних сільськогосподарських, дорожньо-будівельних і меліоративних машин, сільськогосподарської техніки, інших механізмів” та аналіз його регуляторного впливу на господарську діяльність оприлюднені на офіційному веб-сайті Міністерства аграрної політики України.

Зауваження та пропозиції стосовно змісту проекту наказу та аналізу його регуляторного впливу можна надавати у письмовій та електронній формі протягом місяця з дня публікації даного оголошення за адресою: Міністерство аграрної політики України, вул. Хрещатик, 24, м. Київ, 01001, e-mail: prokopov@minaprk.gov.ua.

Зазначений проект наказу підготовлено з метою забезпечення належного проведення перевірки технічного стану тракторів, самохідних шасі, самохідних сільськогосподарських, дорожньо-будівельних і меліоративних машин, сільськогосподарської техніки, інших механізмів.

Проект наказу Міністерства аграрної політики України “Про затвердження змін до Вимог до технічного стану тракторів, самохідних шасі, самохідних сільськогосподарських, дорожньо-будівельних і меліоративних машин, сільськогосподарської техніки, інших механізмів” підготовлено на виконання Закону України “Про дорожній рух”.

www.minagro.gov.ua

3. ПОДІЇ, ФАКТИ

17.12.2010

ВР прийняла за основу законопроект про удосконалення контролю за цінами на споживчому ринку

Верховна Рада України прийняла за основу проект Закону "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань ціноутворення (щодо вдосконалення контролю за цінами на споживчому ринку)" № 7264 від 18.10.10.

"За" дане рішення проголосували 236 народних депутатів з 398, зареєстрованих у сесійній залі.

Проект закону спрямований на забезпечення оперативності реагування органів виконавчої влади на зміни цінової ситуації, яка відбувається в умовах економічної кризи, підвищення відповідальності посадових осіб суб'єктів господарювання за порушення законодавства про ціни і ціноутворення, поширення його дії на фізичних осіб-підприємців.

Законопроект передбачає внесення змін до ст. 165-2, 188-3 Кодексу України про адміністративні правопорушення і в ст. 2 Закону України "Про ціни і ціноутворення".

Внесення запропонованих змін до Закону України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" надасть можливість оперативного виконання органами державного контролю за цінами покладених функцій щодо стабілізації цінової ситуації в країні.

Зазначене передбачається внесенням змін до ст. 2 цього закону шляхом виведення зі сфери його дії органів, які здійснюють контроль за дотриманням порядку формування, встановлення і застосування цін (тарифів).

Введення інституту типових договорів щодо обігу продукції і товарів, на які встановлено державні фіксовані та регульовані ціни, дасть можливість не допустити схилення постачальника до здійснення угоди (угод) на не вигідних для такого підприємства умовах щодо обігу продукції і товарів.

АПК-Інформ

17.12.2010

МінаП внесло зміни до реєстру атестованих виробників молока, молочної сировини та молочних продуктів

Міністерство аграрної політики України внесло зміни до реєстру атестованих виробників молока, молочної сировини та молочних продуктів суб'єктів господарювання.

Відповідний наказ Мінагрополітики від 16 грудня 2010 р. № 827 оприлюднений на офіційному сайті міністерства.

У документі наголошується, що згідно зі ст. 12 Закону України "Про молоко та молочні продукти", спільного наказу Мінагрополітики, МОЗ, Держспоживстандарту від 21.01.05 № 24/28/18 "Про затвердження порядку ведення реєстру атестованих виробників молока, молочної сировини та молочних продуктів" (zareєстровано в Мін'юсті 26.01. 05 за № 100/10380), на підставі результатів проведення атестації виробництва молока, молочної сировини та молочних продуктів атестаційних комісій відповідних територіальних органів виконавчої влади з питань аграрної політики і з метою інформування про суб'єктів господарювання, які здійснюють виробництво молока, молочної сировини та молочних продуктів, до наказу Мінагрополітики від 28 грудня 2005 р. № 759 "Про внесення до реєстру атестованих виробників молока, молочної сировини та молочних продуктів суб'єктів господарювання" вносяться зміни.

Зокрема, з реєстру виключається ряд суб'єктів господарювання, які здійснюють виробництво молока, молочної сировини та молочних продуктів. При цьому до реєстру вносяться нові господарюючі суб'єкти.

Мінагрополітики

17.12.2010

Мінагрополітики України скоротило перелік документів для отримання висновку про наявність обсягів с/г продукції, заявленої на експорт

Мінагрополітики наказом № 797 від 03.12.2010 р. внесло зміни до свого наказу №661 від 20.10.2010 р. "Про затвердження порядку надання висновків про наявність обсягів сільськогосподарської продукції, заявленої на експорт, і можливості її експортувати", згідно з якими з переліку документів, що подаються для отримання висновків, виключені копії первинних складських документів.

Даний наказ Мінагрополітики опублікований на сайті ВРУ і набуває чинності з дня його офіційного опублікування.

Інформаційна компанія "ПроАгро"

16.12.2010

Україна визначилася з фінансуванням АПК в 2011 р.

У проекті держбюджету-2011 фінансування аграрного комплексу закладено на рівні 13,6 млрд. грн. З них за загальним фондом - 4,8 млрд. грн., Спеціальному - 8,8 млрд. грн. У минулому році підтримка аграріїв державою була більш скромною - їм належало лише 9,2 млрд. грн., з них із загального фонду - 3,57 млрд. грн., із спеціального фонду - 4,02 млрд. грн.

Безпосередньо на підтримку підприємств АПК із загального фонду, за підрахунками експертів, буде направлено 1,3 млрд. грн., що також перевищує витрати відповідних статей в держбюджеті-2010.

Ще один безумовний позитив у розподілі держпідтримки - значне збільшення суми, закладеної на компенсації по кредитах для аграріїв. Так, ця сума в проекті державного бюджету на 2011 р. збільшена на 58%, або на 360 млн. грн. - До 981 млн. грн. "Така сума компенсації дозволить додатково залучити в наступному році близько 8-9 млрд. гривень пільгових кредитів комерційних банків", - відзначають фахівці Української аграрної конфедерації (УАК).

У 2010 р. на здешевлення кредитів було заплановано всього 621 млн. грн. і джерелом фінансування цієї статті був визначений Стабілізаційний фонд. Більшість цих коштів не зіграли помітну роль на ринку, оскільки пішли на оплату простроченої заборгованості перед підприємствами АПК з компенсації кредитних ставок за 2006-2009 рр.. "Відсутність компенсації кредитних ставок зробило негативний вплив на процеси кредитування в 2010", - відзначає заступник гендиректора УАК О.Ярославський.

Учасники ринку вже назвали запропонований урядом обсяг фінансування галузі недостатнім. Нагадаємо, 14 аграрних громадських організацій направили прем'єр-міністру М. Азарову листа, в якому просять переглянути обсяг фінансування в загальному фонді держбюджету у вісім разів - до 5,5 млрд. грн. Зокрема, громадські організації просять М. Азарова забезпечити державну допомогу підприємствам агрокомплексу через механізм здешевлення кредитів в обсязі не менше 1,8 млрд. грн.

Крім цифр, у громадських організацій викликають тривогу деякі нюанси розподілу коштів. Зокрема, таке нововведення - включення до загального фонду держбюджету коштів від збору на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства у розмірі 1% від виручки оптово-роздрібною торгівлі алкогольними напоями та пивом.

Такі надходження в 2011 р. оцінюються на рівні 735 млн. грн., Проте куди ця сума буде перерозподілятися із загального фонду - не зрозуміло.

Найбільш радикально змінилася схема підтримки тваринницької галузі. Так, Податковий кодекс передбачає фінансову підтримку сільгосп підприємств на одиницю великої рогатої худоби за рахунок коштів від сплати ПДВ за продані переробним підприємствам м'ясо і молоко. Раніше переробники не сплачували ПДВ до бюджету, перенаправляючи його на збільшення закупівельної ціни у товаровиробників. У середньому по галузі дельта до ціни за рахунок цієї пільги становила 30 копійок на літрі.

Зараз ця схема замінюється поголовної дотацією, яка на думку експертів має ряд недоліків в частині адміністрування. "Зокрема нам хотілося б бачити, що в 2011 р. державна підтримка виробників молока і м'яса буде надходити аграріям щомісячно, як це є у 2010 р. за підтримки через переробні підприємства, інакше країну чекає чергова хвиля вирізання молочного стада", - відзначає експерт аграрного ринку А. Ліссітса.

У цілому експерти відзначають, що держпідтримка буде ефективною тільки за умови прозорості її розподілу.

Витрати і надання кредитів для Міністерства аграрної політики (зараз - Міністерство аграрної політики і продовольства) передбачені у розмірі 13,6 млн. грн., в тому числі по загальному фонду - 4,8 млн. грн., спеціальному - 8,8 млн. грн.

Зокрема, на загальне керівництво та управління у сфері АПК передбачено 38,5 млн. грн., Прикладні наукові та науково-технічні розробки - 12,9 млн. грн., наукові розробки у сфері стандартизації та сертифікації сільгосппродукції - 6,6 млн. гривень.

На оздоровлення та відпочинок дітей працівників АПК передбачається виділення 9,0 млн. грн., Підготовку кадрів для АПК, методичне забезпечення діяльності аграрних навчальних закладів, підвищення кваліфікації, перепідготовку та перекваліфікацію працівників - 2,1 млн. грн.

На селекцію в тваринництві пропонується виділити 75,2 млн. грн., В рослинництві - 30 млн. грн., на боротьбу з шкідниками і хворобами сільгоспрослин - 0,9 млн. грн.

На підтримку дорадчої служби та проведення виставкових заходів передбачається направити по 2 млн. грн. охорону і раціональне використання лісів у користуванні АПК - 17,8 млн. грн., реформування комунального господарства в сільській місцевості - 7,76 млн. грн. організацію та регулювання діяльності установ в системі АПК - 596,5 млн. грн., дослідження - 110,4 млн. грн., створення резервного насінневого фонду - 5 млн. грн.

За бюджетною програмою про попередження розповсюдження збудників інфекційних хвороб тварин Кабмін пропонує виділити 20 млн. грн., на протиепізоотичної заходи - 102,6 млн. грн., керівництво та управління у сфері ветмедицини - 122,3 млн. грн., регулювання діяльності установ ветеринарної системи - 1,19 млн. грн. Для рибної галузі передбачається виділити 202,4 млн. грн., на сферу охорони сортів рослин - 141,1 млн. грн., на Національний університет біоресурсів і природокористування - 623,1 млн. грн., підтримку Української лабораторії якості і безпеки продукції АПК - 8,8 млн. грн.

На надання кредитів фермерським господарствам передбачається фінансування в сумі 28 млн. грн.

«Дело»

16.12.2010

З 1 січня 2011 року набуває чинності нова редакція правил Incoterms 2010.

Міжнародна торгова палата - Всесвітня організація бізнесу (ICC) анонсувала вихід нової версії Правил Incoterms 2010, яка набирає чинності з 1 січня 2011 р. Про це повідомляється на офіційному сайті організації.

Як наголошується в повідомленні, нове видання Incoterms 2010 найбільш повно і точно відображає в собі торговельну практику останнього десятиліття і містить ряд нововведень:

- Загальну кількість термінів скорочено з 13 до 11, при цьому 2 з них - абсолютно нові;
- Нова структура правил Incoterms включає 2 групи термінів: терміни, використовувані при перевезенні будь-якими видами транспорту; терміни, що використовуються при морських і внутрішніх водних перевезеннях (у Incoterms 2000 було 4 групи). Також в документі враховано:
- Питання безпеки вантажів максимально можливо висвітлено з урахуванням відмінності правових систем;
- Введення до кожного терміну нових правил дозволяє його користувачам точно вибрати коректний термін для торгового контракту;
- Враховані вимоги сучасного контейнерного транспорту.

Крім того, введені два нових терміни: DAT (поставка на терміналі) і DAP (поставка в пункті), що замінюють терміни DDU (поставка без оплати мита), DAF (поставка на кордоні), DEQ (поставка з причалу), DES (поставка з судна). Внесено доповнення до термінів FOB, CFR і CIF.

АПК-Інформ

15.12.2010

КМУ вніс зміни в порядок здійснення фінансової підтримки підприємств АПК через механізм здешевлення кредитів

КМУ постановою № 1103 від 06.12.2010 р. вніс зміни до порядку використання у 2010 р. коштів зі Стабілізаційного фонду для здійснення фінансової підтримки підприємств агропромислового комплексу через механізм здешевлення кредитів. Згідно з постановою КМУ, бюджетна компенсація за залученими короткостроковими кредитами надається позичальникам за умови, що відсотки за користування такими кредитами нараховані та сплачені в поточному році. Хлібопекарським підприємствам компенсація надається за залученими короткостроковими кредитами для покриття витрат, пов'язаних із закупівлею борошна для виробництва хліба та хлібобулочних виробів.

За залученими середньостроковими кредитами бюджетна компенсація надається хлібопекарським підприємствам за кредитами, залученими для покриття витрат, пов'язаних із закупівлею зерна і борошна для виробництва хліба та хлібобулочних виробів.

У повідомленні наголошується, що за залученими довгостроковими кредитами бюджетна компенсація надається за кредитами, залученими у поточному році для покриття витрат, пов'язаних з будівництвом і реконструкцією виробничих об'єктів сільськогосподарського призначення (у чинній редакції порядку - тільки за кредитами, залучених у 2006-2009 рр..).

Також бюджетна компенсація надається підприємствам агропромислового комплексу за довгостроковими кредитами, залученими у 2009 і 2010 рр.. у національній та іноземній валюті для покриття витрат, пов'язаних з будівництвом виробничих приміщень, необхідних для виробництва продукції тваринництва і птахівництва, сховищ для зберігання зерна, овочів і фруктів - у розмірі 90% процентної ставки. Обов'язковою умовою для отримання бюджетної компенсації підприємствами АПК за коротко-, середньо-і довгостроковими кредитами, залученими в іноземній валюті для закупівлі нової сільськогосподарської техніки та обладнання іноземного виробництва, аналоги яких не виробляються в Україні, є наявність у позичальника зовнішньоекономічного договору.

Інформаційна компанія "ПроАгро"

14.12.2010

В Україні мораторій на продаж земель с/г призначення може бути знятий в I півріччі 2011 р. - С. Львовчкін

У I півріччі 2011 р. мораторій на продаж земель сільськогосподарського призначення в Україні може бути знятий. Про це 14 грудня 2010 р. заявив глава Адміністрації Президента С. Львовчкін.

"Президент В. Янукович неодноразово говорив, що це необхідно зробити в найближчі строки", - зазначив С. Львовчкін.

На його думку, перетворення сільгоспземель в товар здатне подвоїти ефективність аграрного сектора країни. "Це нові інвестиції, нові технології, притому, що земля - це відновлювальний ресурс", - підкреслив глава Адміністрації.

Він також додав, що відповідальними за створення законодавства, необхідного для створення в Україні повноцінного ринку сільськогосподарських земель, є прем'єр-міністр М. Азаров і профільний міністр М. Присяжнюк.

«РБК-Україна»

14.12.2010

Уряд України все-таки вніс зміни щодо оподаткування ПДВ з експорту зерна та олійних культур - УАК

У новому 2011 р., з 1 січня по 1 липня, за операціями в режимі експорту зерна, соняшнику і ріпаку буде продовжувати діяти нульова ставка оподаткування ПДВ. Негативне сальдо ПДВ, у зв'язку з експортом, за цей період буде продовжувати відшкодовуватися. Про це заявив генеральний директор Української аграрної конфедерації (УАК) С. Стоянов.

Але все-таки, деякі нові особливості встановленими ст. 200 Податкового Кодексу - будуть. Так, для посередників, що раніше купували вищевказані культури у виробників і продавали їх переробникам і/або експортерам, життя закінчується, вважає С. Стоянов. "Оскільки норма "про необкладення ПДВ" операцій із зерном, соняшником і ріпаком, крім їх першого продажу сільгосптоваровиробниками, починає діяти вже з 1 січня 2011 р. Так що панам-посередникам, якщо вони не планують у першому півріччі 2011 р. експортувати раніше нажите, в останні дні 2010 р., напевно, не завадило б "скинути" залишки цих культур", - йдеться в повідомленні УАК.

Інформаційна компанія "ПроАгро"

13.12.2010

Президент України зобов'язав кредитувати і страхувати експорт

Указом Президента України № 1119 від 10 грудня 2010 "Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 17 листопада 2010 р." Про виклики і загрози національній безпеці України в 2011 р.", крім інших завдань, Кабінету Міністрів України доручено у місячний термін прийняти заходи щодо активізації створення в 2011 р. системи кредитування та страхування експорту, в т.ч. механізмів страхування експортних та кредитних ризиків, за підтримки держави.

Нагадаємо, що Українська аграрна конфедерація неодноразово вносила пропозиції до органів державної влади щодо необхідних кроків щодо активізації зовнішньоторговельних відносин. Одним з цих пропозицій була розробка та впровадження бюджетної програми підтримки експорту вітчизняної сільськогосподарської продукції шляхом створення умов для формування та функціонування державних страхових структур для забезпечення гарантій експортерам та впровадження пільгового кредитування експортних операцій. Підтримка експорту с/г продукції шляхом державного страхування і компенсації витрат експортерів з

кредитування дозволить збільшити його обсяги, забезпечуючи при цьому: • підтримку внутрішнього рівня цін на аграрну продукцію;

- стимулювання сільськогосподарських підприємств нарощувати обсяги виробництва;
- підвищення рівня рентабельності аграрних підприємств;
- підвищення рівня зайнятості на селі;
- додаткове надходження валюти в країну, що буде сприяти стабільності курсу національної валюти.

"Залишається сподіватися, що такі завдання не залишаться на папері, а знайдуть своє відображення у реальних діях у напрямку активізації експорту українських товарів, у тому числі сільськогосподарської продукції, яка дає близько 20% валютних надходжень країни", - передає слова заступника генерального директора УАК О. Ярославського прес-служба УАК.

Інформаційна компанія "ПроАгро"

13.12.2010

В Україні сума проблемних кредитів в АПК становить 7 млрд. грн. - УАК

В Україні сума проблемних кредитів в агропромисловому комплексі (АПК) становить 7 млрд. грн. Про це на прес-конференції 10 грудня 2010 повідомив президент Української аграрної конфедерації (УАК) Л. Козаченко.

"У нас більше 26 млрд. грн. - Це заборгованість с / г підприємств перед банками. Більше половини цих кредитів пролонговано, 7 млрд. грн. З цих 26 млрд. грн. - Це проблемні кредити, які вже не повертають, і банки нічого не можуть вдіяти, бо майно, закладене, - воно неліквідне! ", - зазначив Л. Козаченко.

«РБК-Україна»

4. ПОДІЇ ІРАР

- ✓ 15 грудня 2010 року Директор департаменту аграрної науки та освіти Міністерства аграрної політики та продовольства Синявська І. М., заступник директора ІРАР Корінець Р.Я. та голова районної організації Асоціації фермерів та приватних землевласників Ставищенського району Київської області Цимбал С.Ю. провели прес-конференцію «Дорадча служба – панацея для українського села?». Прес-конференція транслювалася в режимі он-лайн на сайті www.imk.ua.
- ✓ 16 грудня 2010 року заступник директора ІРАР Корінець Р.Я. прийняв участь у Прес-турі для журналістів до єдиного в Україні ринку живої худоби «Чародій» (м. Жашків, Черкаської області). Поїздка була організована спільним проектом Держкомзему України та Світового банку.

5. КОМЕНТАР ЕКСПЕРТА

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ ОБСЛУГОВУЮЧІ КООПЕРАТИВИ: ПЛЮСИ ТА МІНУСИ ПОДАТКОВОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ¹

Роман КОРІНЕЦЬ,

генеральний директор Союзу учасників

сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України

З 1 січня 2011 року набирає чинності Податковий кодекс України (ПКУ) №2755-VI від 2.12.2010.

Слід зазначити, що норми Розділу III «Податок на прибуток підприємств» ПКУ згідно п.1 Розділу XIX «Прикінцеві положення» ПКУ набирають чинності не з 1 січня, а з 1 квітня 2011 року. До цього часу діють норми Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств».

Міністерство аграрної політики України, Союз учасників сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України, МБФ ХПІ, інші професійні громадські організації, окремі народні депутати України намагалися включити норму до проекту Податкового кодексу України про неприбутковий статус сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів (СОК) з відповідними наслідками, що витікають із такого статусу. Не вдалося. ПКУ не містить довгоочікуваних позитивних новацій для обслуговуючих кооперативів, особливо, щодо неприбуткового статусу СОКів.

І все ж таки є в ПКУ один плюс для СОКів: таким плюсом є визначення поняття неприбуткової організації в розумінні податкового законодавства:

«Стаття 14. Визначення понять

...

14.1. У цьому Кодексі поняття вживаються в такому значенні:

...

14.1.121. неприбуткові підприємства, установи та організації - підприємства, установи та організації, *основною метою діяльності яких є не одержання прибутку, а провадження благодійної діяльності та меценатства і іншої діяльності, передбаченої законодавством;*».

Відповідно до статті 2 Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію:

«Стаття 2. Види кооперативів

...

Обслуговуючі кооперативи, здійснюючи обслуговування членів кооперативу, не ставлять за мету отримання прибутку.»

Користуючись визначенням ПКУ, можна вимагати реєстрації СОКів як неприбуткових організацій... в частині надання послуг своїм членам. І тільки.

Основні вимоги до неприбуткових організацій виписану у статті 157 «Оподаткування неприбуткових установ та організацій ПКУ».

¹ Тези виступу на щорічній зустрічі керівників проектів Міжнародної Благодійної Фундації «Хайфер Проджект Інтернешнл» в Україні 22 грудня 2010 року.

Де ж місце СОКів у цій статті?

«Ця стаття застосовується до неприбуткових установ та організацій, зареєстрованих згідно з вимогами законодавства та внесених органами державної податкової служби в установленому порядку до Реєстру неприбуткових організацій та установ, які є:

а) органами державної влади України, органами місцевого самоврядування та створеними ними установами або організаціями, що утримуються за рахунок коштів відповідних бюджетів;

б) благодійними фондами і благодійними організаціями, створеними у порядку, визначеному законом для провадження благодійної діяльності; громадськими організаціями, створеними з метою надання реабілітаційних, фізкультурно-спортивних для інвалідів (дітей-інвалідів) та соціальних послуг, правової допомоги, провадження екологічної, оздоровчої, аматорської спортивної, культурної, просвітньої, освітньої та наукової діяльності, а також творчими спілками та політичними партіями, громадськими організаціями інвалідів, спілками громадських організацій інвалідів та їх місцевими осередками, створеними згідно із відповідним законом; науково-дослідними установами та вищими навчальними закладами III-IV рівнів акредитації, внесеними до Державного реєстру наукових установ, яким надається підтримка держави; заповідниками, музеями та музеями-заповідниками;

в) кредитними спілками, пенсійними фондами, створеними в порядку, визначеному відповідними законами;

г) іншими, ніж визначені в підпункті "б" цього пункту, юридичними особами, діяльність яких не передбачає отримання прибутку згідно з нормами відповідних законів;».

Отже, кооперативи у пункті «г», оскільки, відповідно до України «Про сільськогосподарську кооперацію» обслуговуючі кооперативи, здійснюючи обслуговування членів кооперативу, не ставлять за мету отримання прибутку.

Зважаючи на існуючу практику, долю СОКів як неприбуткових організацій вирішуватимуть місцеві податкові органи. Отже, проблеми будуть і до них треба СОКам готуватися, насмперед, правильно прописуючи статут.

Від яких податків можуть бути звільнені СОКи, відповідно до статті 157 ПКУ?

Відповідно до статті 57 ПКУ:

«157.6. Від оподаткування звільняються доходи неприбуткових організацій, визначених у підпункті "г" пункту 157.1 цієї статті, отримані у вигляді:

*разових або періодичних внесків засновників і членів;
пасивних доходів;*

дотацій або субсидій, отриманих з державного або місцевого бюджетів, державних цільових фондів або в межах технічної чи благодійної, у тому числі гуманітарної, допомоги, що надаються таким неприбутковим організаціям відповідно до умов міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, крім дотацій на регулювання цін на платні послуги, які надаються таким неприбутковим організаціям або через них їх одержувачам згідно із законодавством, з метою зниження рівня таких цін.»

Небезпечний мінус ПКУ.

«Деякі громадських організацій та об'єднань співвласників багатоквартирних будинків звернулися до Президента України з проханням не

підписувати Податковий кодекс. У своєму зверненні вони зазначають: «Податковим кодексом передбачено, що особою, відповідальною за погашення грошових зобов'язань чи податкового боргу платника податків, є «стосовно кооперативів, кредитних спілок, товариств співвласників житла або інших колективних господарств - їх члени (пайовики) солідарно». Декілька громадських організацій та об'єднань співвласників багатоквартирних будинків звернулися до Президента України з проханням не підписувати Податковий кодекс.

У своєму зверненні вони зазначають: «Податковим кодексом передбачено, що особою, відповідальною за погашення грошових зобов'язань чи податкового боргу платника податків, є «стосовно кооперативів, кредитних спілок, товариств співвласників житла або інших колективних господарств - їх члени (пайовики) солідарно».

На членів названих вище неприбуткових організацій не виправдано поширюється відповідальність за зобов'язаннями таких організацій. Це ставить їх навіть у гірше становище, ніж засновників суб'єктів підприємницької діяльності, які, як правило, не несуть відповідальності за зобов'язаннями створених ними юридичних осіб. «Ця норма дозволяє за наявності заборгованості за названими кооперативами, спілками чи товариствами ініціювати їх ліквідацію та пред'явити вимогу до будь-кого з членів про сплату всієї суми заборгованості», - зазначається у листі. В умовах, коли існуючі в Україні ОСББ постійно зустрічаються з проблемою неправомірного нарахування їм боргів комунальними підприємствами чи державними податковими інспекціями, багато в кого може виникнути спокуса за такі уявні борги об'єднання відібрати цілком реальну квартиру у його члена. Якщо Податковий кодекс набере чинності у такій редакції, то створювати ОСББ в країні буде значно менше охочих.»

Така норма залишилася у статті 97 «Погашення грошових зобов'язань або податкового боргу в разі ліквідації платника податків, не пов'язаної з банкрутством» ПКУ:

97.4. Особою, відповідальною за погашення грошових зобов'язань чи податкового боргу платника податків, є:

...

97.4.5. щодо кооперативів, кредитних спілок, товариств співвласників житла або інших колективних господарств - їх члени (пайовики) солідарно;

Чи буде більше охочих створювати СОКи?

Короткі висновки:

- ПКУ не містить преференцій для СОКів.
- ПКУ «дозволяє» непрямо отримати СОКам статус організації.
- Зважаючи на існуючу практику, отримати такий статус буде проблемою, особливо, якщо послуги надаються і не членам СОК.
- Норма про солідарну відповідальність є загрозою.
- Не видно особливих змін щодо реєстрації СОКів.
- Біс криється у деталях, а де він захований, покаже практика.
- Необхідно консолідувати зусилля, щоб «правити» ПКУ.